

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ЦЕНТР МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ І СПІВРОБІТНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК
Василь ШЕЙКО

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ З ЧИСЛА ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН
ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
для вступників на основі загальної середньої освіти
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 021: «АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА
ВИРОБНИЦТВО»
Освітня програма: «ОПЕРАТОР ТЕЛЕБАЧЕННЯ»**

ХАРКІВ – 2021

ВСТУП

Програма призначена для іноземних громадян, які виявили бажання здобувати вищу освіту в Україні та володіють мовою навчання (українською) в обсязі, який співвідноситься з рівнем "незалежного користувача" (відповідно до класифікації Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників серед іноземних громадян та осіб без громадянства (далі – абітурієнти), спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі аудіовізуального мистецтва і виробництва.

Абітурієнти, які обрали освітню програму «Оператор телебачення», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти основами операторської майстерності, мати досвід роботи з фотозображенням, уявлення щодо постановки світла, побудування композиції кадру, оперувати професійною термінологією та мати певні навички самостійної фото і відеозйомки. Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити наявність **ЗНАНЬ:**

- основ технології роботи з фото- та відеокамерою;
- основ композиції та світлопобудови кадру;
- основ знімальної техніки;
- основ еволюції зображального (образотворчого мистецтва);
- основних етапів еволюції кіно і телебачення;
- творчого спадку видатних майстрів екранних мистецтв;
- історії театру, образотворчого мистецтва.

УМІНЬ:

- зйомки запропонованого по жанру сюжету на натурі;
- реалізації власного зображального задуму;
- вибору необхідної для втілення зображального задуму знімального обладнання;
- орієнтуватися в структурі сучасного вітчизняного аудіовізуального мистецтва;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової практики аудіовізуального мистецтва;
- аргументовано пояснювати власну мотивацію в обранні відповідного фаху.

НАВИЧОК:

- роботи з фото- або відеотехнікою;
- мислення пластичними образами;
- зорового, слухового та емоційного сприйняття дійсності.

Перед творчим конкурсом кожен абітурієнт має отримати ряд консультацій із фахівцем від випускової кафедри. На консультаціях пропонуються теми і сюжети для здійснення зйомки на «натурі», проводиться консультування щодо основ знімальної техніки та письмового аналізу запропонованого мистецького твору. Педагог-консультант від випускової кафедри консультує абітурієнта щодо основ історії та теорії аудіовізуального мистецтва (за потреби).

Творчий конкурс складається з двох сесій: «Виконавська майстерність» та «Основи теорії та історії аудіовізуального мистецтва».

Перед першою сесією творчого конкурсу кожен абітурієнт має заздалегідь приготувати та подати такі завдання:

- серії світлин за жанрами: портрет, пейзаж, натюрморт (5-7 фотографій кожної серії; розмір 27 см по довжині; оформлені у паспарту);
- фоторепортаж (5-7 фотографій) / відеорепортаж (до 1,5 хв);
- найкращі творчі різножанрові роботи (фото, відео).

Фото- і відеороботи творчого конкурсу мають бути оформлені:

авторські фотороботи — на паспарту, із зазначенням прізвища, імені та по-батькові виконавця, технічних характеристик зйомки та використаної знімальної техніки, жанру і назви роботи (за її наявності);

авторське відео — у форматі, узгодженому з консультантом від випускової кафедри, із супровідною інформацією щодо жанру, теми і назви (за її наявності) роботи, прізвища, ім'я та по-батькові абітурієнта, технічні характеристики зйомки.

Фото- / відеороботи до першої сесії творчого конкурсу абітурієнт повинен подати в приймальну комісію академії до початку консультацій перед творчим конкурсом. Незалежно від результатів творчого конкурсу фото- / відеороботи абітурієнтам не повертаються.

Перша сесія творчого конкурсу «Виконавська майстерність» передбачає:

- усне опитування щодо знання основ знімальної техніки;
- здійснення абітурієнтами зйомки на «натурі» за запропонованим сюжетом;
- відповіді на запитання стосовно авторських робіт абітурієнтів.

Друга сесія творчого конкурсу «Основи історії та теорії аудіовізуального мистецтва» (письмово) передбачає відповідь на питання екзаменаційного білету:

- з основ аудіовізуального мистецтва (видово-жанрова структура аудіовізуального мистецтва, специфіки візуального образу тощо);
- з історії аудіовізуального мистецтва;
- аналіз одного запропонованого мистецького твору;
- запитання щодо вмотивованості вибору фаху.

Оцінки виставляються за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожну сесію творчого конкурсу.

Структура оцінки кожного з іспитів складається з кількості балів, що потенційно може отримати абітурієнт за кожний з видів творчих завдань.

Перша сесія творчого конкурсу «Виконавська майстерність»	
Кількість балів	Зміст творчого завдання
Від 1 до 25 балів	подані до іспиту творчі фотороботи
Від 1 до 25 балів	здійснення зйомки на «натурі» за запропонованим сюжетом
Від 1 до 25 балів	опитування щодо знання основ знімальної техніки
Від 1 до 25 балів	подані творчі фототвори / відеорепортаж
Друга сесія творчого конкурсу «Основи історії і теорії аудіовізуального мистецтва»	
Від 1 до 30 балів	відповіді на запитання з теорії та історії візуального мистецтва
Від 1 до 30 балів	відповіді на запитання з теорії та історії кіно та телебачення
Від 1 до 30 балів	аналіз мистецького твору
Від 1 до 10 балів	аргументація вмотивованості вибору фаху

Випускова кафедра залишає за собою право рекомендувати абітурієнту змінити спеціалізацію відповідно виявленим здібностям та умінням.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий 123 бали і менше	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до операторської майстерності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями фотозйомки. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє мислення при натурній зйомці, професійні дані для фототвору. Не здатний до виконання творчих завдань.
	Абітурієнт дуже слабо виконав (відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями фотокомпозиції. Відсутні операторські схильності, виконавська емоційна виразність та художнє мислення при натурній зйомці, професійні дані для операторської майстерності. Не здатний до виконання творчих завдань та пластичного візуального мислення.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями натурної фотозйомки. Має деякі операторські схильності, слабку виконавську емоційну виразність та певні схильності до художнього компонування фототвору, але відсутні професійні дані для цілісного візуального мислення. Здатний до посереднього виконання творчого завдання.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями натурної і постановочної фотозйомки. Має деякі операторські схильності, слабкі виконавську емоційну виразність та середні професійні дані для операторської діяльності. Банально вирішує творче завдання. Слабко орієнтується в композиційних побудовах фототворів.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає недоліки в натурній фотозйомці. Має середні професійні дані для операторської діяльності, недостатню виконавську емоційну виразність та нерозвинене візуальне пластичне мислення. Виявляє слабку фантазію при вирішенні творчого завдання.

3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками, допускає неточності в теоретичних знаннях та розробці композиційного вирішення фотографічного твору. Має професійні дані для операторської діяльності, художнього візуального пластичного мислення, але недостатньо емоційно виразний як виконавець натурної фотозйомки. Виявляє нестандартні рішення творчого завдання.
	Абітурієнт володіє практичними навичками натурної і постановочної фотозйомки, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення фотографічного твору. Виявляє методичність, демонструє художнє візуальне пластичне мислення, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє варіативність при вирішенні творчого завдання.
	Абітурієнт добре володіє практичними фото та відеозйомки, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для операторської діяльності. Виявляє методичність, художнє візуальне пластичне мислення, достатню емоційну виразність в операторському виконавстві.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками композиційного вирішення при натурній та постановчій фото та відеозйомці, при наявності достатніх професійних даних для створення фотографічного твору. Виявляє методичність, художнє візуальне пластичне мислення та достатню емоційну виразність у виконавській майстерності. Має операторські здібності. Цікаво і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками композиційного вирішення при натурній та постановчій фото- та відеозйомці, при наявності достатніх професійних даних для створення фотографічного твору. Виявляє методичну досконалість у постановці кадрів, художнє візуальне пластичне мислення та емоційну виразність у виконавському мистецтві. Має явні операторські здібності. Досконало вирішує запропоноване творче завдання.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками операторської діяльності. Виявляє методичну досконалість в натурній та постановчій фото- та відеозйомці, виявляє досконалість у постановці кадрів, художнє візуальне пластичне мислення та емоційну виразність в виконавському мистецтві. Має яскраві операторські здібності. Блискуче і нестандартно вирішує запропоноване творче завдання.

Абітурієнти, які отримали під час випробування хоча б за одну з сесій **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання **не допускаються**.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України про телебачення і радіомовлення. К., 1996.
2. Бордмен А. Ілюстрована історія кіно. Львів, 2019.
3. Домбругов Р. Розповіді про телебачення. К., 1971.
4. Елатомцева И. Теоретическое основание изобразительного искусства: структурные категории, виды, жанры. Минск, 2007.
5. МакДональд К. Теория фильмов. Харків:, 2018.
6. Медынский С. Панорамирование как творческий прием оператора-документалиста. ВГИК, 2003
7. Фартинг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. К., 2019.

8. Фостер Хэл. Искусство с 1900 года. Модернизм, антимодернизм, постмодернизм. Ад Маргинем Пресс, 2019.

	Вихідні дані	Режим доступу: для он-лайн читання або завантаження
7	Миславський В. Кінословник: терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007.	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0003237
8	Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. М., 1974	https://booksonline.com.ua/view.php?book=148945
9	Бакіко В., Омелянець О., Лазебний В. Організація телевізійного виробництва. Конспект лекцій. К., 2018.	https://ela.kpi.ua/handle/123456789/23649
10	Блок Б. Визуальное повествование. Создание визуальной структуры фильма, ТВ и цифровых медиа. М., 2012.	https://royallib.com/book/blok_bryus/vizualnoe_povestvovanie_sozdanie_vizualnoy_struktury_filma_tv_i_tsifrovih_media.html
11	Волынец М. Профессия оператор: учеб. пособие для вузов. М., 2007.	https://www.studmed.ru/volynec-mm-professiya-operator-uchebnoe-posobie-dlya-studentov-vuzov_40c7c21a281.html
12	Головня А. Мастерство кинооператора. М., 1965	https://royallib.com/book/golovnya_anatoliy/masterstvo_kinooperatora.html
13	ДаниельС. Искусство видеть: о творческих способностях восприятия, о языке линий и красок и о восприятии зрителя. Л., 1990.	https://studfile.net/preview/3736238/
14	З історії українського телебачення	http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=86641&cat_id=33898
15	Медынский С. Компонуем кинокадр. М., 1992.	https://www.rulit.me/books/komponuem-kinokadr-read-427282-8.html
16	Медынский С. Оператор: Пространство. Кадр : учеб. пособие М., 2004.	http://padaread.com/?book=122277&pg=92
17	Медынский С. Панорамирование как творческий прием оператора-документалиста. ВГИК, 2003.	https://www.libfox.ru/216958-sergey-medynskiy-panoramirovanie-kak-tvorcheskij-priem-operatora-dokumentalista.html
18	Основи фотомистецтва : навчально-методичний посібник Умань, 2017	https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/8225/1/Photoart.pdf
19	Соколов А. Монтаж. Телевидение, кино, видео.	http://media-shoot.ru/load/50-1-0-273
20	Шевнюк ЛО. Історія мистецтва: навчальний посібник. К., 2015.	http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/30160

СПИСОК МИСТЕЦЬКИХ ТВОРІВ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ АНАЛІЗУ

1. Ботічеллі С. Народження Венери.
2. Босх. Сад земних насолоджень.
3. Леонардо да Вінчі. Тайна вечеря.
4. Рафаель С. Сикстинська Мадонна.
5. Пусен Н. Аркадійські пастухи.
6. Рембрандт ван Рейн. Повернення блудного сина.
7. Рембрандт ван Рейн. Портрет старого (зі свічкою)
8. Рембрандт ван Рейн. Нічний дозор.
9. Рубенс. Викрадення дочок Левкіппа.
10. Веласкес Д. Меніни.
11. Веласкес Д. Венера перед дзеркалом.
12. Ватто А. Жиль
13. Ватто А. Ускладнена пропозиція
14. Буше Ф. Портрет Мадам де Помпадур
15. Хогарт У. Модний брак (жанрова серія)
16. Шарден Ж.-Б. Мідний бак
17. Гойя Ф. Маха.
18. Брюллов К. Останній день Помпеї
19. Шевченко Т. Катерина.
20. Репін І. Бурлаки на Волзі.
21. Суріков В. Бояриня Морозова.
22. Мане Е. Бар у «Фолі-Бержер»
23. Моне К. Мост Ватерлоо (серія)
24. Ренуар О. Парасольки.
25. Піссаро К. Бульвар Монмартр

Відповідальна за випуск

Наталія МАРХАЙЧУК